

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația în Palatul Camerei de Comerț și Industrie, Cluj, Piața Cuza Vodă No. 16

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Auroa (Baia-mare), Aurora (Năsăud), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pt. Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Bucumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codra (Butei), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Creditul Bănățean (Lugoj), Crișana Cugiereanu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria Grănișterul Grănișterul Bănățan (Mehadia), Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.) Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporu, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Volleana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile (Banca Invățătorilor).

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.

NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

Director răsp. ION I. LĂPEDATU

Redactor „ VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 3 Lei.

Bilanțurile după tarif special.

† Dr. Corneliu Diaconovich.

Viața publică românească din Ardeal are de înregistrat o grea pierdere.

Una din personalitățile cele mai distinse și marcante ale Ardealului, în ultimii 40 de ani, Dr. Corneliu Diaconovich, a dispărut dintre cei vii, la finele săptămânii trecute.

Moartea lui, prea timpurie, lasă adânci și sincere regrete la toți, câți au avut ocazie să cunoască, mai de aproape, pe acest bărbat fin, distins ca figură și ca mentalitate, totdeauna moderat și ponderat în vorbă și în fapte și să-i aprecieze activitatea multilaterală pe toate terenurile vieții noastre publice: pe teren publicistic, politic, cultural și economic.

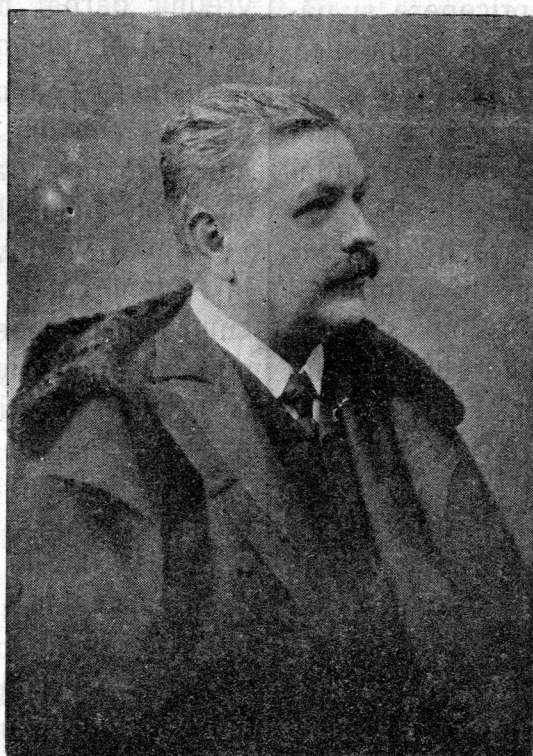
Având parte încă în casa părintească de educație aleasă (a fost fiul administratorului domeniilor bănățene ale Căilor ferate de stat, A. Diaconovich) și înzestrat cu un remarcabil talent de scriitor, Dr. Diaconovich, colaborează deja dela etatea de 17 ani,

ca student universitar, la diferite reviste românești și străine, atrăgând asupra sa atențiunea cercurilor conducătoare ale vieții publice românești de pe vremuri.

La 1884, când abia împlinise etatea de 25 ani, Dr. Diaconovich este chemat, ca redactor în fruntea ziarului „Viitorul” din Budapesta, fondat de Dr. Iosif Gall, ca organ al Partidului național român moderat, întemeiat în acel an, organ pe care-l conduce 2 ani, până la încetarea aceluia.

La 1885 Dr. Diaconovich întemeiază revista politică germană „Romänische Revue” (mai târziu „Romänische Jahrbücher”) pe care o conduce, redactează și susține, cu multe sacrificii de timp și de bani, timp de

10 ani, mai întâiu în Budapesta, apoi în Viena și pe urmă în Sibiu. Prin revista aceasta regretatul defunct face cunoscute străinătății gravamenele politice și de ordin cultural ale

DR. CORNELIU DIACONOVICH

Românilor din Ardeal și Ungaria și stăruie în străinătate pentru îmbunătățirea sortii popoului român de aici.

Prin același organ, face accesibile străinătății, în traduceri bune, produsele literare ale scriitorilor noștri distinși contemporani, atât din regatul liber, cât și din Ardeal.

Serviciile, ce le-a adus „Romänische Revue“ cauzei popoului român din Ardeal, prin informarea corectă a străinătății asupra adevăratelor stări de lucruri din Ungaria de pe vremuri, sunt neprețuite și formează un titlu de recunoștință a popoului nostru față de regretatul Diaconovich.

Cunoscut și recunoscut, chiar și de adversarii sei politici, câștigați pe vremea când redigă ziarul românesc moderat „Viitorul“, ca om de acțiune și de inițiativă, Dr. Diaconovich este chemat la 1890, în serviciul băncii „Albina“ din Sibiu, unde timp de 6 ani a ocupat postul de secretar și de director suplent.

Om cu idei avansate, cu frumoasă pregătire teoretică și cu multă pricepere și pătrundere a chestiunilor financiare-economice, Dr. Diaconovich a dezvoltat și în cadrele celui mai vechi institut financiar al nostru, o activitate din cele mai rodnice și mult promițătoare pentru viitor.

Timpul și împrejurările însă nu i-au îngăduit să-și realizeze planurile de reformă și modernizare, ce-l preocupau și, după un concediu de un an, ce a obținut la 1894, pentru a lua, în calitate de director, conducerea ziarului „Dreptatea“ din Timișoara, în colaborare cu dl. Dr. Valeriu Braniște, trece la 1896 în serviciul „Asociațiunii pentru literatura și cultura popoului român“ din Sibiu, în calitate de primsecretar și director al revistei „Transilvania“.

În calitate de aceasta a desfășurat o activitate din cele mai prodigioase și mai rodnice în interesul dezvoltării și consolidării primului așezământ cultural al Românilor ardeleni. A săvârșit o adevărată operă constructivă și a creat instituții de valoare durabilă, cari vor rămânea vecinic legate de numele său.

A reorganizat și a așezat pe baze nouă despărțămintele „Asociațiunii“, aducând o palșăiune mai vie în viața lor.

Inițiativei și stăruințelor neobosite ale lui Diaconovich se datorește existența și pe urmă înzestrarea cu obiecte a „Muzeului Asociațiunii“, care este astăzi o fală a noastră a tuturor, precum și existența frumoasei case de chirie cu două etaje a „Asociațiunii“, menită să asigure acestei societăți pentru totdeauna un venit bun și sigur.

Se poate afirma, cu certitudine, că fără Diaconovich aceste clădiri și muzeul nu ar fi luat ființă și am fi rămas, poate pentru totdeauna, lipsite de ele.

La 1905 Dr. Diaconovich organizează, cu multă trudă, în Sibiu marea expoziție etnografică, la care a participat toată suflarea românească din Ardeal și număroși frunțași ai vieții politice și culturale din vechiul Regat, expoziție, prin care s'au pregătit și întărit de pe atunci sufletele pentru zilele mari, ce aveau să urmeze și au urmat, cari însă pentru acest vrednic bărbat, n'au fost decât zile de amare decepții și umilințe nemeritate.

Opera cea mai trainică, cea mai de valoare și cea mai cunoscută publicului mare, înfăptuită în această epocă de Dr. Diaconovich este însă „Enciclopedia Română“.

Intr'o vreme, când la noi Românii, atât în Ardeal, cât și în regatul liber, nimeni nu cuteza nici să se gândească la alcătuirea și editarea unui dicționar enciclopedic, primsecretarul „Asociațiunii“, Dr. Diaconovich îndrăznește să inițieze la 1896 și să înceapă la 1898 să redigeze, cu ajutorul unui număr restrâns de colaboratori desinteresăți și cu mijloace materiale de tot modeste, această mare și anevoioasă lucrare. După 6 ani de muncă intensivă și neobosită, având a învinge multiple greutăți și piedeci, marea lucrare în 3 volume cuprinzând la 40.000 de articole, (tre-cute în parte covârșitoare prin mâna și sub ochii redactorului) este terminată și poporul român înzestrat, iar literatura noastră îmbogățită cu prima „Enciclopedie Română“. Prin ea Dr. Diaconovich ne-a dat o publicație de

150/15
12/75
10

mare valoare și pân' acum unică la noi Români, lucrare, ce a deschis noue și bogate resurse pentru învâșirea culturii și întărirea conștiinții noastre naționale. Cu toate lipsurile inerente unei astfel de publicații vaste, „Enciclopedia Română“ este și va rămânea un neprețuit izvor de informație și de instruire și mai ales va înlesni mult lucrările de acest gen în viitor. Publicația aceasta a fost premiată de „Academia Română“ iar Dr. C. Diaconovich distins pentru activitatea sa publicistică cu «Benemerenti cl. I.».

În mijlocul acestor preocupări Diacovich găsește timp să se ocupe și să se dedice și chestiunilor economice ale popoului nostru. La 1898 inițiază, și chiamă la viață, ajutat de un mănunchiu de oameni desinteresati, prima revistă economică românească din Ardeal: organul de față «Revista Economică».

Plan îndrăsnit și acesta, acum 25 de ani, mai ales din lipsă de puteri intelectuale, Dr. C. Diaconovich însă a știut să învingă toate greutățile. Conduce această revistă, ca primul director al ei și încurajează pe cei îndoielnici și și crează încurajându-i și îndrumându-i, un număr restrâns de colaboratori credincioși, cari ulterior aveau să-i ia locul și să continue opera începută de el. Colaborează însuși la această Revistă, cu numeroși articoli, luminoși, în cari abordează idei sănătoase în interesul consolidării organizației noastre financiare și temeinice cunoștințe financiare-economice și o adâncă pătrundere a nevoilor noastre de ordin economic.

Mult regretatul Dr. C. Diaconovich se poate numi cu drept cuvânt părintele «Revistei Economice», după cum trebuie să i-se recunoască paternitatea și în ce privește „Solidaritatea“, asocierea băncilor noastre. Căci la inițiativa lui, Dr. Diaconovich a convocat la Sibiu venerabilul director executiv al „Albinei“ dl Parteniu Cosma, conferențele directorilor de bancă români (1898 și următorii), la cari conferențe Dr. Diaconovich a avut rolul de notar și referent, și din cari s'a dezvoltat ulterior, fixându-și statute: «Solidaritatea».

La 1905 Dr. Diaconovich trece la București, unde spiritul său activ plăsmuiește noi instituții de folos obștesc. În fața exploatării neomenoase, la care era expusă populațiunea nevoiașă din Capitală din partea unei întregi legiuni de cămătari fără suflet, Diaconovich, inițiază crearea de case de amanet (Munte de pietate).

Ideea este primită favorabil din partea guvernului român și Dr. Diaconovich îndreptat cu elaborarea proiectului de lege pentru crearea acestor așezăminte de ajutorare a celor mici. Proiectul său este acceptat, aproape fără modificare, trecut prin parlament și în curând ia ființă și în București, cu lucrarea și a capitalului românesc din Ardeal, prima instituție de acest fel din vechiul regat „Casele privilegiate de împrumut pe amanet (Munte de pietate) din România“ al căror director general ajunge Dr. Diaconovich. La această instituție, ce a lucrat cu bune rezultate, se adaugă ulterior și „Banca Carpaților“ întemeiată și condusă tot de Diaconovich.

Scurt timp înainte de intrarea în războiu a României, Dr. Diaconovich, părăsește București, unde nu se mai reîntoarce.

În timpul din urmă a trăit în Timișoara în serviciul soc. „Reșița“. În aceasta calitate îl ajunge moartea, în orașul Reșița, adânc regretat de toți câți l-au cunoscut și apreciat după merit.

În fața unei activități publice atât de intense și multilaterale, ca cea schițată în și-rele de mai sus, și a atâtor merite neperitoare, ce și-a câștigat Dr. Diaconovich în serviciul neamului românesc, ne întrebăm, care i-a fost răsplata în lumea aceasta? Apanajul multor oameni vrednici: ingratitudea!

A fost luat la țintă și persecutat pentru sentimentele sale filogermane, pe cari le-au nutrit atâția și atâția alții în vechiul regat, cât și în Ardeal, sentimente rezultate în mod firesc, din educația sa și din mediul, în care a trăit o bună parte a vieții sale. Oamenii, cari nu i-au cunoscut nici educația nici trecutul și nici meritele în viața publică românească din Ardeal, nu s'au fiit, bazați numai

pe aparențe și fără a putea produce dovezi, să timbreze, pe acest bărbat valoros, pe nedrept de trădător al neamului său.

Dr. Diaconovich n'a fost și nu a putut fi un trădător de neam. N'a fost plămădit din aluatul, din care se recrutează trădătorii! Căci, dacă nu ar fi fost bun Român, și devotat neamului său, și-ar fi schimbat încă din tinerețe modestele situații, ce i s'au putut oferi în Ardeal, cu situațiile splendide, ce i s'au imbiat, nu odată, în Budapesta, unde era bine cunoscut și apreciat pentru aptitudinile sale multiple și distinse. Și nu ar fi murit, cum a murit — sărac!

Aceasta este adevărata icoană a acum dispărutului Dr. C. Diaconovich, căruia neamul românesc în loc de uitare, îi datorează vecinică recunoștință pentru tot ce a făcut în interesul propășirii lui și căruia, ca părintelui acestei Reviste, îi aducem și noi prinosul nostru de recunoștință.

li vom păstra amintirea neuitată!

(Sibiu)

CONSTANTIN POPP.

Lipsa de numerar.

Ziarul vienez „Wiener Handelsblatt“ din 2 August scrie despre lipsa de numerar următoarele:

În cercurile economice ale României Mari se resimte din ce în ce mai apăsătoare lipsa de numerar, care începe să ia o formă catastrofală. Banca Națională abia poate satisface a cincea parte din cerințele de credit, care se acordă chiar întreprinderilor celor mai bine constituite într-o măsură foarte limitată. Unele din ele plătesc la cămătari dobânzi, cari întrec 50 la sută. La continuarea acestei stări de lucru, rentabilitatea întreprinderilor industriale și comerciale devine problematică. În cercurile comerciale se relevă că o politică de deflațiune fără organismul financiar, corespondent poate aduce aceiaș pagubă economiei stutului ca și tipărirea de hârtie monedă. Ori cât s'ar admite punctul de vedere al guvernului relativ la evitarea deprecierei mai mare a valutei, totuși trebuie luate și măsurile necesare ca circulația monetară existentă să redevie normală. Nu s'a gândit nimeni încă la tezaurizarea ce se practică și că enormele sume ce le încasează statul în impozite indirecte, sunt retrase circulațiunii.

Se vede, că Austriacii au devenit competenți în problema monetară!

Noua împărțire a județelor în România.

Gazeta oficioasă a Ministerului de interne publică un plan de lege despre noua împărțire în județe a României.

Până acuma erau 76 județe. După acest plan vor fi numai 48, cu o populație de 231 mii până la 718 mii de locuitori. Câteva orașe mari apoi vor fi scoase de sub administrația județelor, dându-li-se o administrație a parte.

Țara întregă a fost împărțită în 9 regiuni, cari constau din câte 4-7 județe.

Dăm mai la vale împărțirea regiunilor și a județelor din Ardeal, Maramurăș și Bănat cu numărul locuitorilor în mii și cu capitala lor:

Regiunea I.

1. Hunedoara 281 mii locuit. capitala Deva.
2. Sibiu 233 mii locuit. capitala Sibiu.
3. Bârsa 296 mii locuit. capitala Brașov.
4. Oltul de sus 252 mii loc., capitala Mercurea-Ciuc.
5. Târnavele 244 mii locuit. capitala Blajul.
6. Alba 250 mii locuit. capitala Alba-Iulia.
7. Murășul 287 mii locuit. capitala Târgul-Murăș.

Cu totul 1 milion 862 mii de locuitori.

Regiunea II.

8. Maramurăș cu 384 mii loc capit. Bistrița sau Năsăud.
9. Dobâca 231 mii locuit. capitala Dej.
10. Cojocna 316 mii locuit. capitala Cluj.
11. Sătmar 308 mii locuit. capitala Sătmar.
12. Sălăgiu 268 mii locuit. capitala Zălau sau Șimleu
13. Bihor 501 mii locuit. capitala Oradea Mare.

Cu totul 2 milioane 8 mii de locuitori.

Regiunea III.

14. Arad cu 457 mii locuit. capitala Arad.
15. Timiș-Torontal 460 mii locuit. capitala Timișoara.
16. Caraș-Severin 394 mii locuit. capitala Lugoj.
17. Mehedinți 320 mii locuit. capitala Turnu-Severin.

Cu totul 1 milion 631 mii de locuitori.

Iata și orașele cu administrație municipală din Ardeal:

1. Sibiu cu 33 mii locuitori.
2. Brașovul cu 41 mii.
3. Târgul Mureșului cu 25 mii.
4. Clujul cu 61 mii.
5. Sătmarul cu 34 mii.
6. Oradea-Mare cu 64 mii.
7. Aradul cu 63 mii.
8. Timișoara cu 72 mii.

Regimul grâului.

Art. 1. -- Se fixează în interesul hranei populațiunii și al intensificării cultivei grâului, un preț maximal de 45.000 lei vagonul de 10.000 kgr. grâu, loco gara producător, sau moara cea mai apropiată.

Acest preț se înțelege pentru grâul de 75 kgr. greutate hl. și 5% corpuri străine. Secara până la 5% nu se socotește ca corp strein, plusul peste acest procent se va socoti conform uzului 2 corpi secară drept 1 corp străin. Ea va adăuga sau scădea câte 1% la prețul de bază de 45.000 lei vagonul, adică câte 450 lei la vagon pentru fiecare kgr. în plus sau în minus la greutate în alta decât 75 kgr. precum și pentru fiecare procent în corpuri străine care va fi în plus sau în minus peste procentul de 5% admis ca bază.

Art. 2 — Prima de 5000 lei la vagonul de grâu acordată producătorilor prin art. 7 din jurnalul consiliului de miniștri No. 1826 din 8 Iulie 1922, se desființează pentru fiecare localitate pe data intrării în vigoare a noului regim al grâului, secarei și derivatelor, instituit pe baza jurnalului consiliului de miniștri No. 1224 din 13 Iunie a. c.

Revindicarea sumelor datorite de stat pe baza acordării primei de 5000 lei la vagonul de grâu măcinat și pus în consumațiunea internă, se va putea face către ministerul industriei și comerțului cel mai târziu până la data de 15 August 1923, înaintându-se până la acea dată toate actele de constatare complete, conform normelor stabilite.

Orice cerere posterioară acestei date nu va mai fi luată în considerare.

Art. 3. — *Grâul, secara și derivatele lor, afară de târâte rămân prohibite la export.* Declarăm însă libere la export aceste produse din recolta anului 1922, dacă suprafața de grâu și secară însămnântată pentru acea recoltă va trece de 2.000.000 ha.

Art. 4. — Circulația grâului și secarei este liberă în interiorul țării, aceste produse putându-se transporta fără nici o autorizație și fără alte taxe către comună sau județ, în afară de cele stabilite prin legi speciale.

Art. 5. — Abaterile dela prețul maximal fixat atât din partea vânzătorului cât și din partea cumpărătorului, cum și acaparările și refuzul de vânzare, sunt pasibile de sancțiunile respective, prevăzute în legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

Diriginte de bancă.

Un funcționar cu praxă îndelungată caută un post de diriginte de bancă în care calitate au mai funcționat 12 ani. — Adresa la Redacția Revistei.

Refacerea cărților funduare din Ardeal

O dispoziție a directoratului justiției din Cluj.

Se știe, că una dintre instituțiile specifice Ardealului rămase de pe timpul stăpânirii maghiare și a cărei necesitate a fost recunoscută și de stăpânirea românească — sunt — cărțile funduare.

Registrelle și dosarele „Cărților funduare“ datorită faptului, că nu pot fi înlocuite prin copii și datorită faptului, că sunt așa de multe ori răsfoite, complete etc. au ajuns azi după 40—50 de ani de existență — într'o stare mizerabilă.

E'e nu mai au scoarțe, filele dosarelor și ale registrelor sunt îndoite, rupte — aproape putrede — cele scrise pe ele aproape șterse etc.

Prin bugetul statului sau mai bine zis prin bugetul Ministerului de justiție nu este fixată nici o sumă pentru întreținerea cărților funduare, așa, că până acum, dela unire încoace nu li s'a putut aduce nici o îmbunătățire.

În fața unei asemenea situații directoratul general din Cluj, printr'o decizie a sa a hotărât să se puie o taxă de jumătate la sută, asupra valorilor tuturor imobilelor trecute în cartea funduară — din fondul ce se va forma din aceste taxe se va putea pune în ordine biurourile și registrele cărții funduare din Ardeal. Se vor lega registrele, se vor repara foile cărților etc. Măsura luată de directoratul general al justiției din Cluj va fi aprobată zilele acestea de Ministerul justiției.

Folosința și plata pământului expropriat.

Ministerul agriculturii a fixat pentru folosința pământului rămas disponibil din expropriere, cât și pentru ceea ce s'a expropriat în completare după legea agrară, următoarele norme:

Pământul cultivabil destinat pentru improprietărire se va da în folosința celor îndreptățiți la improprietărire, ei vor plăti ca arendă prețul regional dublat ca și în trecut.

În această categorie intră: pământul cultivabil expropriat în completare afară de izlaz, terenurile de colonizare, resturile dela măsurătoare, loturile demonstrative desființate, pământul celor excluși.

2. Pământul expropriat ca izlaz cum și cel destinat ca izlaz din prima expropriere, rămâne în folosința comunelor, care vor plăti ca arendă prețul regional dublu, cu excepția pământului propriu numai pentru pășune, la care se va plăti arenda ca și în trecut.

3. Terenul necultivabil, bălțile râpile, diferite bunuri mici, se vor arenda prin licitație, publică. La preț egal se vor prefera: cooperativele agricole, agronomii de profesiune, cultivatori de pământ.

4. Pământul cultivabil, oprit ca rezerve de stat, se va arenda tot prin licitație.

Sătenii, cari primesc acest pământ în folosință sunt obligați să semene cu grâu cel puțin 30 la sută din suprafața lotului.

Celor, cari nu vor semăna grâu până la 1 Noiembrie li se vor lua loturile înapoi și li se vor da altora.

CRONICA BILANTELOR.

„**Astra Română**“. Credem interesant a da câteva cifre a bilanțurilor ei pe ultimii ani:

În anul 1920 la un capital de lei 135.000.000 a dat un beneficiu net de 119 mil. 805.372 lei;

În 1921, la un capital de lei 225.000.000 a dat un beneficiu net de 242 mil. 752.420 lei;

Iar în 1922, la acelaș capital de 225 mil. a dat beneficiul brut de 776 mil. 610.100 lei și beneficiul net de 435.952.729 lei.

„**Frații Schiel, fabrică de mașini, Brașov**“. La un capital deplin vărsat de lei 5.525.000, această societate își încheie bilanțul pe 1022 cu un beneficiu brut de lei 16.064.574 și unui net de lei 932.726.

Iată cifrele principale:

Capital 5.525.000; Rezerve 135.370; Creditori 17.775.363; Investițiuni 2.470.308; Materii prime 2.553.082; Materiale fabricate și semi 1.060.819; Debitori 16448.837; Efecte publice 828.375; Profit net 932.726

„**Munteana**“ casă de păstr. s. a. **Corneava**. Anul XVIII. Capital 75.000; Fonduri 32.692; Depuneri 682.126; Int. activ 20.205; Beneficiu 19.304; Active: Escompt 465.751; Cereale, mărfuri 294.784; Impozite 14.402; Amortizări 5879.

„**Pervorana**“ casă de păstrare **Pervova**. Anul XVI. Capital 30.000; Fonduri 16.732; Depuneri 167.842; Reescont 117.475; Int. transit. 9500; Beneficii 9179; Active: Escont 290.424; Efecte 47.605; Impozite 5502.

„**Tecană**“ soc. com. pe acții **Teaca**. Anul III Active Mărfuri 64726. Debitori 23460. Mobilier 16000. Perdere 14960. Pasive: Capital 100.000 Fonduri 20916 Impozit 2460.

„**Transilvania**“, **Sibiu**. Această bancă pentru comerț și industrie își încheie primul bilanț cu un beneficiu net de lei 1.264.542 la un capital de 10.000.000 lei.

Câteva cifre principale:

Capital 10.000.000; Reserve 89.019; Creditori 15.322.833; Imobile 6.806.195; Mașini 8.520.989; Com-bustibil și unsoari 354.027; Debitori 8.379.859; Mărfuri 2.424.884; Beneficiu net 1.264.542.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

REDAȚIONALE. Biroul „Solidarității“, mutându-se în:

Palatul Camerei de Comerț și Industrie — Cluj,

rugăm pe toți onor. Abonați și amicii noștri a ne adresa scrisorile și toate expedițiile postale destinate redacției și administrației la noul nostru sediu, pe adresa de mai sus.

Biroul „Solidarității“ mutându-se în *Palatul Camerei de Comerț și Industrie din Cluj și stând în contact imediat cu toate autoritățile și corporațiunile economice, financiare, comerciale și industriale, este pus în poziția de a putea servi prompt tot felul de informațiuni autentice, din primele izvoare, bine controlate și verificate.*

De asemenea ne-am stabilit legăturile noastre de încredere în capitală, de unde încă putem servi în acelaș chip pe toți membrii asociațiunii noastre. Serviciile sunt gratuite numai pentru membrii cu taxele achitate à-jour.

Mijlocirea oficială a devizelor în Cluj la Camera de Comerț a fost suflată de gazetele susținute de speculația ruinării leului, la proporții scandaloase, inducând în eroare pe cine au putut. În special s'a călărit mult pe calul „concesiunii“ pentru comerțul cu devize. Or, Camera de Comerț din Cluj executând un ordin dat de însuși biroul central al devizelor, nu avea și nu are nevoie de nici un fel de autorizare specială. În sfârșit deoarece Camera de Comerț se limitează strict intermedierea exclusivă a transacțiunilor dintre băncile autorizate, chestia „concesiunii“ e fără obiect.

„**Creditul tehnic Transilvănean**“, **Sibiu**. Adunarea generală a ales în consiliul de administrație pe d-nii Ingineri C. P. Brătășeanu, Dr. I. Beu, Aristide Blank, inginer Tiberiu Eremia, inginer Corneliu Bălțeanu Grigore Goleșcu, I. Lăpădatu, inginer Augustin Majos, inginer Eugen Munteanu, inginer I. F. Negruțiu, inginer M. N. Rădulescu, inginer N. P. Ștefănescu, dr. Felix Schulerus și inginer Victor Blășianu. Președinte al consiliului de administrație dr. I. Beu.

Financiari americani în România. Zilele trecute au trecut prin București în drum spre Constantinopol doi din cei mai mari financiari ai Statelor-Unite.

Unul este d. Edward T. Stotesbury, din Filadelfia, președintele societății Drexel and Co, și ai altor numeroase organizațiuni din Filadelfia. (Drexel and Company este exponentul din Filadelfia al casei J. P. Morgan din New-York) D. Edward T. Stotesbury trebuie pus ca importanță, imediat după marele bancher din New-York, Pierpont Morgan.

Al doilea personaj care a trecut prin București este d. Morris R. Bockius, șeful casei Morgan, Lewis and Bockius din Filadelfia. D. Bockius, a mai vizitat odată orașul nostru, în Aprilie 1920.

Cei doi financiari americani s'au oprit în drum la Vatra Dornei, unde au avut o întrevedere cu d. Vintilă Brătianu, ministru de finanțe. La București ei n'au rămas decât o zi.

Se afirmă că scopul vizitei a fost de a sonda terenul în scop de a vedea cari, pot fi posibilitățile de afaceri în România.

„Fabricile de ghips reunite“ Turda. Adunarea generală din 24 Iunie a fixat soldul creditor pentru 1922 la suma de lei 32,833.89 și decide ca acest beneficiu să fie reportat pe exercițiul viitor; a reînnoit mandatele de administratori ale d-lor D. Sebestien Azenfeld-Mauriciu Katona-P., F. Bagge și G. Decaup; a numit noi administratori pe d-nii: G Popescu, I. Cottlieb, M. Weissman și F. Boisnard în locul d-lor A. Farago, dr. P. Müller, dr. Akos Popper și Contele Ladieslaus Teleki; ca cenzori pe d-nii: H. Mason, D. Apotheker și Otto Kraus; iar ca cenzori supleanți pe d-nii: F. Guichard, M. Schor și H. Cohen. — Ne romanizăm!

O nedumerire. Societatea Danubiană, fabrică și rafinărie de zahăr, înregistrează un deficit de 4,459.484 lei, în bilanțul pe 1922 — când toate întreprinderile industriale din România și mai cu seamă cele de zahăr înregistrează beneficii fantastice?

Asociația Băncilor Române. S'a amânat pentru 16 Sept. convocarea reprezentanților principalelor bănci din țară la sediul Institutului economic românesc, edific. Băncii Naționale, spre a stabili bazele de organizare a unei mari Asociațiuni a băncilor române.

Numai zece franci. În vitrina unei case de schimb în Paris s'a afișat următorul anunț: „Un cadou: 5 milioane ruble sovietice, 10 mii mărci germane, 10 mii mărci poloneze, o mie coroane austriace, — totul pentru 10 franci francezi“. Se găsesc amatori pentru cadoul oferit, căci riscul nu se pare a fi prea mare.

Datoria Franței în Anglia. Datoria Franței față de guvernul englez se ridică la 610 milioane lire sterline, adică 46 miliarde 190 milioane franci francezi.

Rezerva de aur a Americii. Statele Unite posedă 45% din totalul rezervelor de aur din toată lumea. Și-apoi să ne mai mirăm că stă așa de bine dolarul?

Plata'n natură la teatre. Ungurii au atins recordul. Plățile în natură se primesc cu recunoștință. La teatrul maghiar din Solnoc, antreprenorii preferă să li se dea obiecte și alimente în schimbul coroarelor. Un loc bun la acest teatru se dă aceluia care aduce 5 ouă. La cassă, stau două coșuri, unde se pun ouăle celor cari vin la spectacol.

Banca „AURORA“ soc. pe acțiuni, Năsăud.

AVIZ.

Banca „AURORA“ soc. pe acțiuni Năsăud a hotărât înființarea unei **Filiale în Bistrița**, care se va deschide în **15 August a. c.** în Strada Spitalului No. 26.

Această Filială acordă *împrumuturi cambiale, hipotecare, de cont-curent, pe lombard, etc.* primește *depuneri spre fructificare și execută tot felul de operațiuni bancare.*

3—3

Consiliul de Administrație.

„CRIȘANA“

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Brad.

Concurs.

Banca „CRIȘANA“ s. a. din Brad publică concurs pentru următoarele posturi de funcționari **Două FUNCȚIONARI** cu praxă de bancă și **două PRACTICANȚI.**

Dela concurenți să cere să producă certificatul despre absolvirea școlii superioare de comerț și certificatul despre practica făcută până aci.

Ofertele cu indicația pretensiunilor de salariu sunt a să înainta **până la 6 Septembrie a. c.**

Posturile sunt a să ocupa îndată după alegere. Brad, la 20 August 1923.

2—2

Direcțiunea.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

Situatiune sumară

1922.		ACTIV		1923.		
22 Iulie				14 Iulie	21 Iulie	
4,775 124.362	493.755 430	} stoc metallic	aur depozitat (monele și lingouri)	428 139 689	} 5,486 584 366	} 5 519,115 432
	1,689,111		aur (lingouri)	4 518 687		
	15 390,706		" (monete)	112 607,58		
891 552	4,264.289.115		disponibil, irate și bonuri de tezaur aur	4.973 849 407		
	} Argint și diverse monete				5 2271	469 289
2,233.821.764	Efecte scontate				4 636.093 044	4,654.593.948
	121,660 200	Imprumuturi pe efecte publice		175.059,160		
178,562.214	148.084 450	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent		202,120,100	296,590.193	318.694.360
	56 902.014.	91.182.436	din cari nu s'au ridicat lei:	48.484.900		
8,042.556	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)				8.042,556	8.042,556
	} Impr. Statului pentru necesitățile Tezaurului.	Impr. de 1.600 milioane (1914...1918)		1.286.000.000		
		" " 1.500 " (12 Mai 1919)		1.498.942.854		
		" " 1.000 " (16 Oct. 1919)		1.000.000.000		
		" " 200 " (1920 B. P.)		150.000.000		
		" " 400 " (30 Iulie 1921)		—		
5,782.135.816		" " 2.500 " (5 Ian. 1921)		399,457.212		
	" " 200 " (30 Iulie 1921)		200.000.000	4 534.400 066	4.534,400.066	
7,057 683 506	Impr. Stat. p. emiterea moned.	Impr. de 5 miliarde (11 Iunie 1920).		5,000.000.000	7,026 698,977	7.026.698,977
		" " 2 1/2 " (5 Ian. 1921).		2,026.698.977		
97,332.721	Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor			93 064 980	93,402.187	
11,997.418	Efectele capitalului social			11,999.940	11,999.940	
32,958.207	fondului de rezervă			31,890 300	31 890,300	
3,785 322	" amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim			3 542 160	3 542 160	
47,853.624	Imobile			73,137,987	79,967 192	
3,723 306	Mobilier și mașini de imprimare			6 229 906	6,241.544	
2,924.697	Cheltuieli de Administrație			4 021.124	6,528.744	
143,420.243	Conturi curente			18 874 868	8,029.891	
151,001 901	" de valori			72,933 918	74,752.833	
366 903 759	" diverse			560 456 887	539,752.662	
20 398.162.938				22 865 013 43	22,918.122.081	
PASIV						
12,000,000	Capital			12,000,000	12,000,000	
67,350 744	Fond de rezervă			73 966 634	73,966.634	
20,349 763	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimare			44 579,152	44 579,152	
14,203.105.035	Bilete de bancă în circulație			6,452 345 554	6 538 274,897	
14,000.618	Profit și Pierdere			15,048,364	15,048,362	
8,535.399	Dobânzi și beneficii diverse			11 007,601	16,8 5.014	
1,686.000.347	Conturi curente și recipise la vedere			984 398,511	8 7782.647	
4,386.821.032	Conturi diverse			5,271.657,729	5,319.715.575	
20,398.162.938				22,865.013 543	22,918.122.081	
22 Iulie 1922. Efecte și alte valori de restituit 21 Iulie 1923						
10,684.119.510	311,331.958	Efecte și alte valori în păstrare		337.476.717	11 673.797.884	11,641.845.996
	9,164.334.000	Bonuri de tezaur aur din gaj p. Impr. Statului		9 034.334 000		
	1,308.453 552	Efecte în gaj și în păstrare provizorie		2,270 035 279		
2,030.010 905	Conturi de ordine				1,752 167.073	1.752,552.373
12,814 130.451					13,425 964 957	13,394.398.3 9

Taxa: (Scont 6%
(Dobânda 7%

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltuielile, ce vi-o pretind ei.

Vedeți, că economia oamenilor deștepți se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.